

Akademiraadets beretning 2007-2008

Rådets arbejde

- Akademiåret 2007/2008

Akademiåret 2007/2008 har været et travlt år. Der har været afholdt valg i Kunstnersamfundet, rådsmøder, akademimøder, stiftelsesfest og aflagt treårsberetning for perioden 2004-2007. Der er udgivet et memorandum om det åbne land, "Landskabssyn og planreform" og en folder om Udvalget for Kirkekunsts rådgivning. Der er uddelt medaljer, legater og indstillet og udpeget repræsentanter til diverse råd, bestyrelser og udvalg, og blandt meget andet har rådet indstillet arkitekten Renzo Piano til Sonningprisen i 2008. Rigsrevisionen har været på besøg i juni og efterfølgende givet gode karakterer til rådets årsrapport 2007. Visions- og evalueringsudvalget har holdt otte møder og arbejder ihærdigt på at afslutte arbejdet ultimo 2008 med belysning af og anbefalinger til rådets videre virke og struktur. Juryen er i gang med at revidere og smidiggøre ansøgningsproceduren til Kunstnersamfundet. Der er nedsat et udvalg, der skal undersøge muligheden for at etablere atelierer, boliger og tegnestuer for billedkunstnere og arkitekter i det almene boligbyggeri, og udvalget har indtil videre holdt to møder. To ud af tre medarbejdere på kontoret er nye, og rådet arbejder på en handlingsplan for sit arbejde frem til april 2010.

Information om alt dette og mere til, for eksempel om Juryens og Udvalget for Kirkekunsts arbejde i det forløbne år, kan ses på rådets hjemmeside:

www.akademiraadet.dk. En hjemmeside, der er ved at gennemgå en forandring for at forbedre informationen om rådets arbejde.

I omtalen nedenfor af sager, som rådet har behandlet, strækker akademiåret sig over perioden juni 2007 til ca. midt i september 2008.

Sager

Kløvermarken

Akademiraadet har i 2007 sendt et åbent brev til Københavns overborgmester Ritt Bjerregaard med kopi til pressen om planerne for Kløvermarken. Ritt Bjerregaard svarede, at hun ikke mente, der var grund til bekymring for, at projektet ved Kløvermarken skal skabe præcedens. Hun mente, at projektet beriger frem for begrænser området.

Akademiraadet sendte den 28. juni 2007 et åbent brev til Københavns overborgmester Ritt Bjerregaard. I brevet frarådede Akademiraadet Københavns Kommune at bygge omkring Kløvermarken. Det er rådets holdning, at Kløvermarken i dag er et af de alt for få grønne sportsarealer i København. Samtidig er Kløvermarken også et helt særligt landskab med vidder, horisonter og en synlig københavnsk profil. "Åbne landskaber og frie horisonter så tæt på en europæisk storby er sjældne, men ikke desto mindre et markant træk ved Københavns egenart", skrev Akademiraadet. Rådets pointe er, at hvis man bygger omkring et landskab, så reduceres det til en simpel grønnegård. Dermed privatiseres et af byens kollektive grønne åndehuller i København.

Akademiraadet skrev videre i brevet til overborgmesteren: "I processen for at indfri et ellers sympatisk udtænkt boligprojekt er Københavns Kommune i færd med en usympatisk politik, hvor byens grønne friarealer fortæres".

Rådets bekymring drejede sig om, at tiltagene omkring Kløvermarken vil skabe præcedens, hvilket "giver ubehagelige perspektiver for andre af byens grønne arealer. Arealer, der siden industrialiseringens begyndelse, ligger som resultater efter en lang og sej social kamp for at sikre fælles grønne rum og åndehuller."

Ritt Bjerregaard svarede den 23. august 2007 i et brev, der blandt andet indeholdt forundring over, at Akademiraadet ikke var gået ind i debatten med en "bedre forståelse for de udfordringer, som København står med". Overborgmesteren argumenterede for, at man med byggeriet ikke reducerede området til en grønnegård, men at man derimod her ville kombinere bolig og idræt på en helt ny måde. Også det, at man i forslaget fra BIG (den tegnestue, der har udarbejdet planerne for Kløvermarken) havde trukket de grønne arealer op over boligernes tage, var et tegn på, at man netop udnyttede stedet som grønt område. Endvidere argumenterede overborgmesteren for, at projektet omkring Kløvermarken er et nødvendigt projekt, fordi det er en mulighed for at skabe billige boliger til borgere med almindelige lønindkomster.

Rådets bekymring for, at projektet ville skabe præcedens tilbageviste Ritt Bjerregaard ved at understrege, at "Kløvermarken er et unikt boligprojekt med en unik placering i København. Desværre er der meget byggeri i dag, der har skabt en anden og langt mere kedelig præcedens: Det ene byggeri ligner det andet, og der mangler liv og mennesker mellem husene. Tænk blot på de nye kvarterer i Havnen, fx ved Langelinie eller Havnestaden yderst på Islands Brygge. Her sker der ikke meget, selv om arkitekturen mange steder er både dyr og flot."

Universitetsbiblioteket i Fiolstræde

Akademiraadet har arbejdet med en afklaring af fremtiden for Universitetsbiblioteket i Fiolstræde. En del af biblioteket er flyttet ud, og rådet har arbejdet for at sikre, at bogsalen fortsat vil være åben for offentligheden, og at bygningen og det faste inventar bevares intakt.

Rådet blev i foråret 2007 opmærksom på forestående forandringer for Universitetsbiblioteket i Fiolstræde. Planen var, at en del af biblioteket skulle flyttes, og at universitetet i stedet ville bruge bygningen til ph.d.-studerende, til kontorer og administration. Rådet mente, at det er vigtigt, at denne særlige bygning ikke misligholdes eller forandres, og det lå endvidere rådet meget på sinde, at bygningen bliver ved med at være offentlig tilgængelig, idet rådet anså åbningen af biblioteket i 1997, som en betydningsfuld udvidelse af det offentlige rum i samklang med fredningslovens hensigter.

Rådet undersøgte sagen nærmere og bad i oktober 2007 universitetet om en redegørelse for planerne med bygningen. Københavns Universitet v/Thorkil Damsgaard Olsen svarede i november 2007, at "Universitetet ikke kan påtage sig ansvar for formodninger om Universitets planlægning, der er blevet frem-

ført af eksterne interessenter”, og at planerne endnu var i den allerførste fase, så der var endnu meget uafklaret om Universitetsbibliotekets fremtid.

Rådet var fortsat bekymret for bygningens fremtid og bad derfor i januar 2008 universitetet om at bekræfte, at bogsalen fortsat vil være åben for offentligheden, og at der ikke foretages indgreb i bygningen eller dens faste inventar, der vil skæmme de arkitektoniske kvaliteter. Universitetet har svaret, at: ”1. Der vil ikke blive foretaget indgreb over for bygningen og dens faste inventar, der vil skæmme dens arkitektoniske kvaliteter. Der vil i det hele taget blive foretaget så få ændringer af bygningen og dens fredede inventar som overhovedet muligt, og ingen ændringer vil blive gennemført uden Kulturarvsstyrelsens forudgående godkendelse.

2. Bogsalen vil være åben for offentligheden, med de – desværre nødvendige – begrænsninger, som hensynet til bygningens, inventarets og brugernes sikkerhed og hensynet til salens funktion som arbejdsplads tilsiger.”

Rådet udtrykte i februar 2008 igen bekymring om tilgængeligheden for offentligheden og fremhævede bl.a. de meget begrænsede åbningstider. Thorkil Damsgaard Olsen svarede i marts 2008, at ”Det er Universitetets ønske at være så åbent som muligt over for offentligheden” og videre: ”Omfunktioneringen af biblioteksbygningen til læsesal for især specialeskrivende og til udadvendte studieadministrative formål medfører i sig selv ingen ændringer i åbenhedspolitikken. Universitetet vil dog løbende tage stilling til, om dette er en hensigtsmæssig åbenhed i forhold til inventarets og de ansattes sikkerhed.”

Memorandum

Akademiraadet færdiggjorde i 2007 et udvalgsarbejde om det åbne lands fremtid set i lyset af kommunesammenlægningerne. Udvalgets arbejde blev indledt i efteråret 2005. Resultatet af udvalgets arbejde er et memorandum, som blev publiceret og præsenteret den 27. februar 2007. Temaet for memorandummet er: ”Hvordan kan man udvikle et mere tidssvarende billede, der gør det muligt at nå hen til en situation, hvor det er muligt at få nutidens profil indsat i de æstetiske landskabskvaliteter”.

Akademiet har en tradition for at være engageret i landskabets udvikling, og i 2005 fandt Akademiraadet igen, at der var grund til at se på landskabets udvikling i forbindelse med kommunesammenlægningerne og den forestående reform af planloven. Der blev derfor nedsat et udvalg til arbejde med det åbne lands fremtid. Udvalgets arbejde resulterede i en publikation, der blev udgivet af Akademiraadet under titlen:

”Landskabssyn og planreform - et memorandum”

Til præsentation af publikationen havde rådet inviteret kommunernes borgmestere og tekniske direktører samt et større antal interesseorganisationer og personer med arbejdstilknytning til landskabet og dets planlægning. Endvidere var Akademiets medlemmer, rådvalgte- og æresmedlemmer inviteret. Til stede ved præsentationen var ca. 50 personer. Foruden formandens indlæg introducerede Stig L. Andersson, Allan de Waal og Rikke Munck publikationen, som efterfølgende blev sendt til landets kommuner, regioner m.fl.

Publikationen blev efterfølgende bragt i sin helhed i tidsskriftet Landskab 03 2008/09 ledsaget af forord af rådets formand, Kristine Jensen.

'Landskabssyn og planreform – et memorandum' kan hentes på [www. akademiraadet.dk/publikationer](http://www.akademiraadet.dk/publikationer) eller rekvireres ved henvendelse til rådets sekretariat.

Rådets intention er at få nedsat et permanent, selvstændigt og rådgivende landskabsudvalg for kommunerne, og rådet er i gang med at nedsætte en arbejdsgruppe til at udarbejde et kommissorium for dette udvalg.

Kunstrådsloven, arkitektur, design og kunsthåndværk

På opfordring fra og med deltagelse af formændene for Akademisk Arkitektforening og Danske Designere inviterede Akademiraadet Kunststyrelsens direktør Poul Bache til et møde den 12. marts 2007. Formålet med mødet var at klarlægge mulighederne for at indlemme arkitektur og design i Kunstrådet i forbindelse med revisionen af Kunstrådsloven i Folketingsåret 2008/2009. Desværre er hverken Kunstrådet eller Kunstrådets repræsentantskab på nuværende tidspunkt indstillet på at udvide Kunstrådets felt til at også at omfatte arkitektur og design.

Efterfølgende har rådet sendt et brev til kulturministeren, Kunstrådet og Kunstrådets repræsentantskab, hvor rådet anbefaler, at man inddrager arkitektur, kunsthåndværk og design. Akademiraadet mener, at de tre kunstarter bør repræsenteres under Kunstrådet, ligesom de er repræsenteret i Statens Kunstfonds regi. Statens Kunstfond yder arbejdslegater til skabende kunstnere, mens Kunstrådet yder projektilskud. Som konstruktionen er nu, er der ikke optimale og heller ikke ligeværdige muligheder for, at arkitekter, kunsthåndværkere og designere kan få projektilskud og internationale formidlingstilskud. Akademiraadet anbefaler i brevet, at man udvider Kunstrådets opgaveportefølje.

I brevet til kulturministeren, Kunstrådet og Kunstrådets repræsentantskab stod bl.a.: "Den samlede effekt af udvidelsen vil være en klar forbedring for vores fag, og det vil også medføre større gennemsigtighed, ensartethed og rimelighed i det statslige støttesystem, Kunstfonden og Kunstrådet. Hvis Kunstrådet, som der gives udtryk for i undersøgelsesrapporten fra Pluss, har brug for yderligere forankring inden nye kunstarter assimileres, kunne man også, som anbefalet i rapporten, forestille sig, at der i en periode åbnes for en bredere fortolkning af Kunstrådets kunstneriske felt således, at arkitekter og designere (kunsthåndværkere) også får mulighed for at få støtte. Vi er dog klar over, at der indtil videre ikke er den nødvendige faglige ekspertise inden for disse felter i Kunstrådets regi, men det må kunne løses." Rådet foreslår også en sekundær model, hvor man udvider Kunstfondens område til også at omfatte produktionstilskud.

Den 10. juni 2008 holdt repræsentanter for Akademisk Arkitektforening, Danske Designere og Akademiraadet møde med kulturminister Brian Mikelsen, som meddelte, at hverken Kunstrådet eller Kunstrådets repræsentant-

skab på nuværende tidspunkt er positivt stemt over for at inddrage arkitektur og design i Kunstrådets regi.

De livsvarige ydelser

Statens Kunstfonds livsvarige ydelser har været årsag til megen debat i begyndelsen af 2008. Debatten drejede sig om, hvorvidt kunstnere, der i forvejen klarer sig godt økonomisk, skal have offentlige ydelser. Nogle af argumenterne for ydelserne var, at de er indtægtsbestemte. Akademiraadet argumenterede for, at ydelserne er hædersbevisninger, og at sådanne ikke skal være indtægtsregulerede. Sagen endte med, at de livsvarige ydelser blev fredet af statsministeren.

Akademiraadet sendte følgende udtalelse til Statens Kunstfonds repræsentantskabs møde den 7. marts 2008. Skrivelsen er efterfølgende sendt til kulturministeren, Billedkunstnernes Forbund og Akademisk Arkitektforening:

'Tid til eftertanke - Statens Kunstfonds livsvarige ydelser'

Debatten om de livsvarige ydelser har i forbindelse med behandlingen af politikernes forslag til Finansloven 2008 stået på en tid. Akademiraadet, statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål, vil gerne benytte lejligheden til at opfordre politikerne til rettidig omtanke.

De livsvarige ydelser er en hædersbevisning, den højeste anerkendelse en kunstner kan opnå i Danmark for at have ydet en særlig fremragende indsats. Det er en enestående ordning, der er tænkt og givet for at hædre resultatet af en række kreative og skabende kræfter - kræfter som er en væsentlig del af fundamentet og fremtiden for vores samfunds fortsatte kulturelle mobilitet.

Til en hæder kan der i sagens natur ikke kræves modydelser. Når de livsvarige ydelser i dag administreres som en indtægtsreguleret anerkendelse, er det, fordi vi glemmer, at det er hæderstildeling der drejer sig om. Når anerkendelsen igen ser ud til at skulle gradbøjes af værdiladede debatter, der handler om, at de ganske få allerede har fået for meget, er det på tide at stive diskussionen af ved at stå bag ordningens hædersmæssige perspektiv på nationens vegne.

Det er der nemlig behov for, fordi vi ser en betydelig politisk profilering på at betone kreative og kunstneriske momenter i fremtidsscenerier og uddannelsessystemer, og ligefrem ønsker om at markedsføre Danmark på baggrund af kunstneriske og arkitektoniske bedrifter. Når politikerne så har svært ved at se betydningen af at hædre den skabende kunsts evne til at kommunikere nybrud i holdninger til og syn på verden, kan det let blive politisk tomhed, der får det sidste ord.

Når den danske stats hædersbevisning med de livsvarige ydelser er den højeste udmærkelse, er det, fordi det ikke er en tom hæder, det er en stats visionære tilkendegivelse af, at det er en omkostningsfyldt, krævende og kompromisløs vej at følge kunstens omskabende form og originale blik på verden - og det er dét, vi faktisk betaler for. Akademiraadet håber med denne udtalelse at vække til besindelse og omtanke."

Forslag til Ny multihal ved Parken

Rådet har i foråret 2008 gjort indsigelse mod forslaget til den Ny multihal ved Parken. Københavns Kommune har i juni 2008 meddelt, at forslaget vedtages uden ændringer.

Den 4. april 2008 sendte rådet bemærkninger og indsigelse til forslag til Ny multihal ved Parken til Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen. Rådet skrev bl.a.: "Lokalplanområdet indgår som en del af Fælledparkens samlede fritidsanlæg. Parken er omfattet af parkfredning og lokalplanområdet grænser op til såvel fredede bebyggelser som bebyggelser med høj bevaringsværdi". Rådet påpegede, at den planlagte udbygning ville ødelægge stadionanlæggets sluttede form, og at den planlagte bebyggelse ikke ville indgå som et harmonisk hele med de omkringliggende bygninger: "Multihalens højde, volumen og markante profil vil helt dominere mod det ydmyge arkitektoniske rum som Østerbro stadionanlæg udgør, samt den bevaringsværdige tennishal og de udendørs tennisbaner. Det vil være vanskeligt at se, at der hermed foreligger en helstøbt bebyggelsesplan for det samlede område." Endvidere beklagede rådet, "at der på et så betydningsfuldt område for hovedstaden ikke udarbejdes langsigtede planer, der kan føre til et samlet, nutidigt udtryk for en lignende storslået, symbolbærende struktur for idrætten, som man i dag ser det gjort i mange større byer i Europa. Rådet skal derfor henstille, at Københavns Kommune som forudsætning for den videre planlægning af det nationale stadion og dets omgivelser, lader udarbejde en overordnet plan, der sammenknytter Lokalplan 401 og Fælledparkens grønne arealer i en langsigtet arkitektonisk helhedsplan."

København kommune har den 25. juni 2008 meddelt, at rådets bemærkninger vedr. tillæg nr. 1 til lokalplan nr. 401 "Parken" med tilhørende forslag til kommuneplantillæg har været forelagt Borgerrepræsentationen, der den 11. juni 2008 har tiltrådt Teknik- og Miljøforvaltningens indstilling vedr. indsigelser mod forslagene, hvilket betyder, at lokalplantillægget og kommuneplantillægget er vedtaget uden ændringer.

Revision af Kunstrådsloven

Kunstrådsloven står i folketingsåret 2008/2009 over for en omfattende revision. I den forbindelse har Kulturministeriet bestilt en uvildig evalueringsrapport om Kunstrådet hos konsulenthuset "Pluss Leadership". Akademiraadet har kommenteret dele af rapporten i et brev til kulturminister Brian Mikkelsen.

Den 19. juni 2008 sendte Akademiraadet følgende brev til kulturminister Brian Mikkelsen:

"Akademiraadet har med interesse læst rapporten om Kunstrådet, udarbejdet af konsulenthuset Pluss Leadership. Rådet vil gerne, inden den kommende revision af Lov om Kunstrådet, kommentere enkelte, men for rådet væsentlige, anliggender.

Armslængde, mangfoldighed og faglighed er væsentlige styrker i det danske kunststøttesystem, ligesom åbenhed og fleksibilitet er befordrende for en alsidig og levende kunst, der konstant er i bevægelse og forandring. For at have reel betydning, må disse fundamentale værdier understøttes af strukturen for

den statslige kunststøtte, ellers vil ønsket om øget enkelthed og effektiviseringsgevinster tværtom kun føre til større centralisering.

Repræsentantskaberne

Statens Kunstfonds repræsentantskab og Kunstrådets repræsentantskab bør bevares som to selvstændige og uafhængige organer. Kunstrådets repræsentantskabs indflydelse og beføjelser bør efter rådets skøn udbygges og styrkes, og repræsentantskabet bør i lighed med andre relevante institutioner have mulighed for at kommentere Kunstrådets handlingsplaner inden endelig godkendelse.

Det internationale billedkunstudvalg

Rådet anbefaler, at det internationale udvalg for billedkunst bevares som et selvstændigt udvalg. Mulighederne for en kvalificeret international udveksling er af vital betydning for dansk samtidskunst. En centralisering af de to billedkunstudvalg vil efter rådets skøn svække diversiteten i dansk kunstliv. Rådet har derfor med glæde noteret sig, at Kunstrådet nu efter henstilling fra billedkunstmiljøet ønsker at bevare de to billedkunstudvalg. Det internationale udvalg bør dog ikke alene bevares, men gøres permanent og forankres i Kunstrådets regi.

Formandsposten

Rådet vil anbefale, at det i forbindelse med revisionen af loven sikres, at formanden for billedkunstudvalget er billedkunstner, ligesom det bør sikres, at billedkunstnerne udgør majoriteten i begge udvalg. I forbindelse med nedsettelsen af det tidligere Billedkunstråd var det lovfæstet, at formanden skulle være billedkunstner, og desuden skulle de af kulturministeren udpegede medlemmer være billedkunstnere. Det er kunstnerne, der skaber kunsten og kunstnerne har dermed en indsigt i deres eget fag, der udgår fra et andet synspunkt end kunsthistorikernes/-formidlernes."

Kulturministeren svarede den 12. august 2008:

"Tak for henvendelse af 19. juni 2008 med Akademiraadets kommentarer til emner behandlet i Pluss Leaderships rapport "Undersøgelse af Kunstrådet" af 19.februar 2008.

Jeg har med stor interesse læst rådets generelle kommentarer, samt kommentarer specifikt til repræsentantskaberne, det internationale billedkunstudvalg og formandsposten. Nogle emner indgår i forhandlingerne om kunststøtten, som allerede er i gang.

Processen, som har ledt frem til de politiske forhandlinger, blev "indledt" med møder med Kunstrådet og med Statens Kunstfonds bestyrelse. Jeg modtog desuden skriftlige tilbagemeldinger på Pluss-rapporten fra både råd og fond som efterfølgende blev sendt til samtlige kulturpolitiske ordførere, som oplæg til forhandlingerne. Første forhandlingsmøde fandt sted før sommerferien, og efter sommerferien og OL fortsætter vi forhandlingerne. Og jeg er sikker på, at der med den omhyggelige indledende proces, med den fine rapport fra Pluss Leadership og nu yderligere med jeres kommentarer ligger et godt grundlag for at forbedre kunststøtten der, hvor der måtte være et behov for det. For lad os ikke glemme Pluss rapportens tungestvejende konklusion: Kunstrådet fungerer rigtig fint og viser nogle fremragende resultater på skuldrene af den lov vi lavede i 2002."

Villa, Rungsted Strandvej 91

Rådet har i foråret 2008 udtalt sig om bevaringsværdien af en villa på Rungsted Strandvej, Hørsholm Kommune. Villaen er nu revet ned, og Kulturarvsstyrelsen undersøger, om der er grundlag for at rejse en sag om overtrædelse af Bygningsfredningsloven.

Hørsholm Kommune anmodede i april 2008 rådet om en udtalelse om villaen på Rungsted Strandvej 91, tegnet af arkitekten Tage Lyneborg, idet kommunen havde modtaget en ansøgning om at rive villaen ned.

Efter besigtigelse af villaen sendte rådet den 29. april 2008 en udtalelse til kommunen.

I brevet stod bl.a.: "Rådets uforbeholdne vurdering er, at bygningen er bevaringsværdig. Rådet finder, at bygningen er opført i en tid og af en arkitekt, der begge har efterladt sig afgørende og bevaringsværdige spor. Huset kendetegner en særlig arkitektonisk periode og nyfortolkning af villakonceptet inspireret af amerikansk arkitektur, men med den særegne nordiske fornemmelse for rum, lys og kontekst. Det særlige forhold, med hjørnevinduet og træet lige uden for, vidner om en højt kvalificeret arkitektonisk forståelse og fornemmelse set i forhold til den snævre ramme, som gavlhuset er placeret i. Rådet håber, at bygningen og træet bevares og desuden fredes for eftertiden."

Hørsholm kommune gav den 27. august 2008 ejeren af villaen tilladelse til at rive bygningen ned. Kulturarvsstyrelsen standsede i begyndelsen af september den planlagte nedrivning for at sikre, at der blev rejst en fredningssag for villaen. Villaen er nu revet ned, og Kulturarvsstyrelsen undersøger, om der er grundlag for at rejse en sag om overtrædelse af Bygningsfredningsloven.

Den Frie Udstillingsbygning

Akademiraadet har sendt en støtteerklæring for Den Frie Udstillingsbygning. Baggrunden var, at Kunstrådets billedkunstudvalg fra 2008 har ændret på deres bevillingspolitik. Tidligere kunne udstillinger på Den Frie søge om at få dækket udgifterne til husleje og varme. Kulturministeren har i en overgangsperiode bevilliget 500.000 kroner til at dække disse udgifter. Ministeren har dog i et brev til Akademiraadet påpeget, at dette er en overgangsløsning.

Den 7. maj 2008 sendte rådet et åbent brev til kulturminister Brian Mikkelsen, bestyrelsen for Den Frie Udstillingsbygning samt Københavns overborgmester Ritt Bjerregaard. I brevet skrev rådet, at Den Frie Udstillingsbygning er brand for et sted, der både for danske og udenlandske kunstnere er "et meget væsentligt samlingspunkt for de kunstnerdrevne udstillingssteder (...). Den frihed og tradition, som stedet repræsenterer, er en original attraktion i København og må fortsat støttes." Rådet skriver, at Den Frie er afhængig af midler til driften og opfordrer kulturministeren til i samarbejde med bestyrelsen for udstillingsbygningen og Københavns Kommune, som ejer grunden, snarest muligt at finde en stabil løsning for driften af Den Frie.

Kulturministeren svarede 21. maj, at han er fuldt enig i, at Den Frie Udstillingsbygning spiller en vigtig rolle "som et traditionsrigt og uafhængigt udstillingssted i København, og jeg støtter bygningen i bestræbelserne på at etablere et nyt finansieringsgrundlag. Jeg har for nyligt givet en ekstraordinær bevilling på 500.000 kr. til at hjælpe bygningen med at holde driften i gang, mens man arbejder på et nyt grundlag for økonomien". Ministeren understreger dog, at der ikke er et fremtidigt grundlag for, at Kulturministeriet leverer direkte driftsstøtte til Den Frie: "den statslige støtte hertil gives gennem Kunstrådets fagudvalg for billedkunst, der som et fagligt funderet armslængdeorgan træffer sine beslutninger selvstændigt, og på den baggrund tager jeg naturligvis udvalgets beslutning om en ændret støttepraksis i forhold til Den Frie Udstillingsbygning til efterretning".

Hotelbyggeri i Gudhjem tegnet af Henning Larsens tegnestue

Henning Larsens tegnestue har tegnet et nyt hotel til Gudhjem by. Maleren Tove Hummel har bedt Akademiraadet om en udtalelse, og hun skriver, at "Gudhjems by og mindeforening og Gudhjems befolkning er stærkt imod denne placering af det nye hotel, medens kommunalbestyrelsen sandsynligvis er for". Rådet udfærdigede en udtalelse til Teknik og Miljø i Allinge, der blev sendt den 10. juni 2008. Rådets bemærkninger lød bl.a.: "Gudhjems bebyggelse er præget af diversitet og variationer. Ikke to huse er ens. På trods af, at den foreslåede nye bebyggelse er skaleret ned og opdelt i flere enheder finder rådet, at forslaget fremtræder ensartet og dominerende på en meget markant bakkekam over byen. Rådet kan derfor ikke anbefale forslaget."

Nyt vartegn for København - Store Robert

Et medlem af Akademiet bad rådet kigge på forlydender om, at der skal placeres en skulptur udført af Robert Jacobsen i Københavns Havn. Et flertal i Københavns Borgerrepræsentation har erklæret sig positivt indstillet over for at placere en 72,5 meter høj skulptur af Robert Jacobsen ud for Trekroner.

Så langt tilbage som i en skrivelse fra 1991 frarådede Akademiraadet at rejse en skulptur af Robert Jacobsen i Københavns Havn. På daværende tidspunkt var skulpturen estimeret til 60 meter i højden. Sagen er blevet aktuel igen i 2008.

Den 20. juni 2008 sendte Akademiraadet et åbent brev til overborgmester Ritt Bjerregaard. Rådet skrev bl.a.: "Det er Akademiraadets opfattelse, at det er forkert at placere en skulptur af den størrelse på det sted, det er ude af proportioner og uden sammenhæng med omgivelserne. At skulpturen skal være et vartegn ikke bare for København, men for hele Danmark og Norden stiller vi os uforstående overfor, da den ikke repræsenterer en fælles kulturel værdi."

Frank Johansen, Progressor A/S anmodede den 27. juni 2008 rådet om et møde om sagen. Frank Johansen skriver:

"Vi har modtaget deres åbne brev vedrørende deres mening om skulpturens placering, størrelse og sammenhæng med omgivelserne. Kunstværket

er udført af professor Robert Jacobsen, på opfordring af os som initiativtagere, med det formål, yderligere at gøre København til en betydende kulturby i det nye Europa.

Skulpturen bliver samtidig et storslået vartegn til glæde for både København, turister og den danske befolkning.

Vi har haft rigtig mange eksperter til at vurdere, beregne og rådgive os, så vi vil gerne invitere dem til et møde, så vi kan drøfte meningen og værdien for vor hovedstad, kunstelskere fra hele verden, og naturligvis drøfte skulpturens størrelse og placering i sammenhæng med omgivelserne. Vi har modtaget en fantastisk begejstring fra stort set alle grupper af vort erhvervsliv og befolkning. Fremsynede og tilfredse personer, hvis mening vi ligeledes gerne vil dele med dem."

I Kunstavisen nr. 7 2008 skrev Tom Jørgensen en leder, hvor han bl.a. spørger, om Akademiraadet er blevet kuppet af Dansk Folkeparti, når rådet 'pludselig' taler om fælles kulturelle værdier som modargument til at stille den store skulptur i havnen. Tom Jørgensen skriver: "Hvordan kan det være, at Akademiraadet, der i 80'erne og 90'erne har støttet det ene mere postmodernistiske monument efter det andet, lige pludselig taler om fælles kulturelle værdier". Han beder om et indblik i, hvad rådet mener med fælles kulturelle værdier.

I brev af 12. september 2008 svarer Ritt Bjerregaard Akademiraadet: "Tak for jeres åbne brev om Store Robert fra 20. juni 2008. Jeg sætter pris på, at I som kompetent fagråd blander jer i debatten omkring Robert Jacobsens skulptur Store Robert. Det er vigtigt, at en sådan markant ændring af den Københavnske havnefront bliver belyst og debatteret på et oplyst grundlag. Borgerrepræsentationen har foreløbig besluttet at tage imod gaven om opførelsen af Store Robert i Københavns Havn, og denne beslutning støtter jeg op om. København må efter min mening som by gerne markere sig med noget ekstraordinært, og det mener jeg, at opførelsen af Store Robert repræsenterer."

Holmens kirke

Akademiraadet har med bekymring fulgt opførelsen af et nyt længehus ved Holmens Kirke, benævnt "Ny Skriftestol." Rådet skrev den 20. juni 2008 til Kulturarvsstyrelsen, at "Akademiraadet glæder sig over, at Det Særlige Bygningssyn har tiltrådt Kulturarvsstyrelsens indstilling om fredning af kirkens gravkapel og de omgivende arealer. Rådet finder det afgørende, at træerne genplantes. De er en uadskillelig del af den kulturarv, der nu søges fredet."

Kulturarvsstyrelsen har den 31. juli 2008 svaret, at rådets bemærkninger af 20. juni om fredning af det store kapel mm. ved Holmens Kirke vil indgå i Kulturarvsstyrelsens vurdering af, hvorvidt fredningen skal gennemføres, og at beslutningen herom skal foreligge senest tre måneder efter indsigelsesfristens udløb.

Kulturarvsstyrelsen har efterfølgende meddelt i skrivelse af 6. oktober 2008 til menighedsrådet for Holmens Kirke, at styrelsen har besluttet at frede det store gravkapel ved Holmens Kirke (1705-06 af Johan Conrad Ernst), kirkepladsen med det omgivende gitter med to porte (omlagt 1872-74 ved Ludvig Fenger) samt mure, låger og portal mod den såkaldte kor-urtegård (1704, for-

nyet 1760, flyttet 1872) på Holmens Kanal 21, matr.nr. 265, 293 og 411 Øster Kvarter, Københavns Kommune.

Beslutningen er truffet efter § 3 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.”

Ole Sporrings klage til ombudsmanden over Akademiraadet og Kulturministeriet

Professor og maler Ole Sparring har den 28. marts 2007 indgivet klage til ombudsmanden over Akademiraadet og Kulturministeriet. Kulturministeriet anmodede den 26. marts 2008 ”om at høre Akademiraadet vedr. de 13 klagepunkter, der optræder i Ole Sporrings brev til Kulturministeriet af 29. oktober 2006”.

Sagen strækker sig så langt tilbage i tiden som fra 1997 til 2006.

Rådet nedsatte i foråret 2008 et ad hoc udvalg til at udarbejde en besvarelse af de 13 klagepunkter, og udvalget gik i gang med at rede trådene ud i den omfattende mangeårige korrespondance mellem rådet, Ole Sparring og Kulturministeriet. Akademiraadet sendte sit svar til Kulturministeriet i juni, og Ole Sparring kommenterede rådets svar over for ministeriet den 15. juli 2008.

Kulturministeriet har i brev af 1. september 2008 svaret Ole Sparring. Ministeriets svar er i korte træk, at rådet ikke har handlet i strid med Akademiets bekendtgørelse eller vedtægter. Ole Sparring får ikke medhold i de væsentlige og overordnede punkter i sine 13 klager over rådet. Med hensyn til Ole Sporrings klage over, at rådet med vedtægterne af 18. august 1999 tildeler sig en utilbørlig magtposition i forhold til Akademiet, svarer ministeriet, at rådet har udstedt disse vedtægter i fuld overensstemmelse med bekendtgørelsen. Ministeriet bemærker desuden, at rådet udgår af Akademiets midte, og at vedtægterne, for så vidt angår fremtidige vedtægtsændringer, faktisk indskrænker de beføjelser, som rådet efter bekendtgørelsen er tillagt i forhold til Akademiet.